

Kuntaliiton ajankohtaiskatsaus

Maakuntatilaisuus 3.5.2018, Lahti

Varatoimitusjohtaja Timo Reina

Kuntaliiton strategia 2017-2021

Kuntaliiton toiminnan avainlukuja vuodelta 2017

Edunvalvonta

Valvomme kuntien etua muun muassa:

- **200** salkutetulla edunvalvontatoimenpiteellä
- **80**:lla eduskunta- ja ministeriökuulemisella vuodessa sekä noin **250** edunvalvontaan kuuluvalla kirjallisella lausunnolla vuodessa.
- Saamme vuositason noin **100** nimeämispyyntöä työryhmiin (mm. ministeriöt).

Kehittäminen

- Yhteensä **80**:ssä Kuntaliiton organisoimassa kunta-alan kehitysprojektissa on mukana **112** kuntaa ja **47** kunta-taustaista organisaatiota.

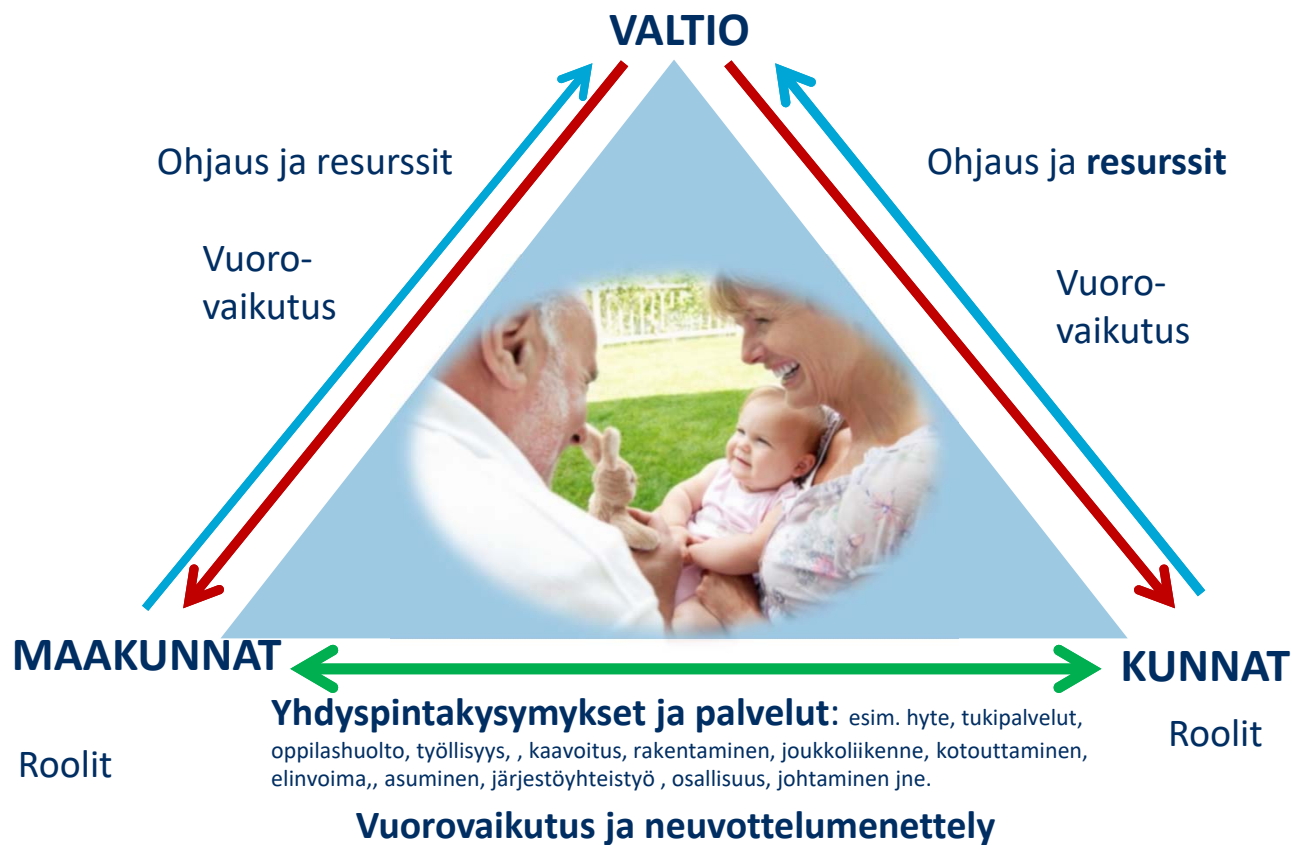
Asiantuntijapalvelut

- Annamme neuvontapalveluita puhelimitse noin **400** kertaa ja sähköpostitse noin **80** kertaa päivässä.
- Annamme yli **30** vaativaa tai maksullista asiantuntijalausuntoa päivittäin.

Verkostot ja asiakastilaisuudet

- Yhteensä **100** salkutetussa verkostossa mukana on noin **6 000** henkilöjäsentä.
- Järjestämme vuosittain noin **1 000** seminaari- ym. asiakastilaisuutta.

Maakuntia ja tulevaisuuden kuntia tulee valmistella samanaikaisesti

Kuntaliiton lähestymistavasta sote- ja maakuntauudistukseen:

- Uudistukseen pyritty vaikuttamaan niin, että:
 - » Kuntien ja maakuntien itsehallinto olisi vahvaa
 - » Kuntien ja maakuntien yhdyspinnan rakentuminen olisi joustavaa huomioiden mm. alueelliset olosuhteet
 - » Uudistus olisi myös käytännössä toimeenpantavissa
- Lausunnot uudistuksen eri vaiheissa hyväksytty Kuntaliiton luottamushenkilöhallinnossa yksimielisesti

Keskeisten lakiesitysten tilanne

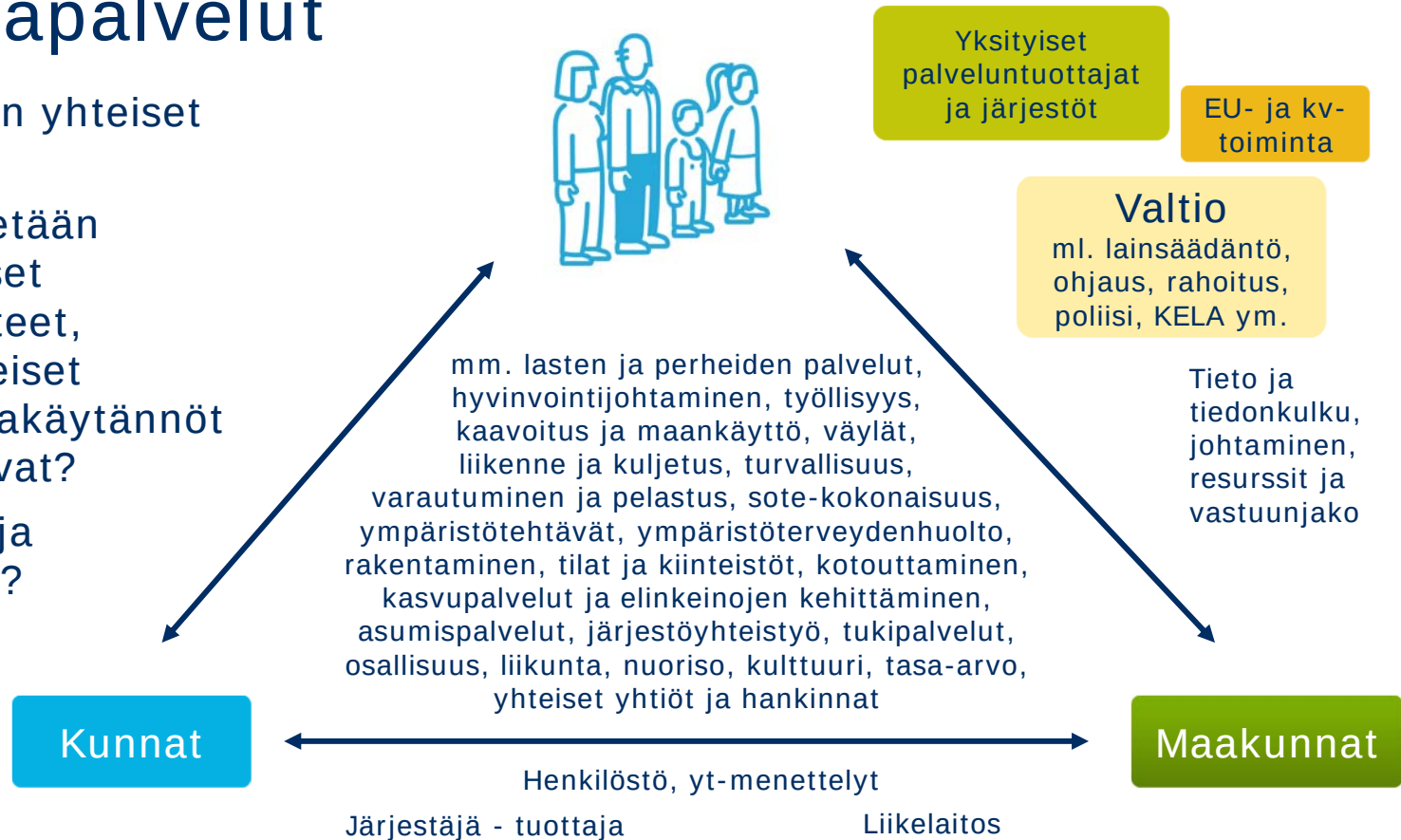
- MAKU 1 –paketin käsittely eduskunnassa loppusuoralla, mm. HaV:n lausunto valmistunut
- Uudistettu valinnanvapauslaki ja Maku 2 -paketti annettu 8.3.2018 eduskunnalle, kuulemiset käynnissä
- Kasvupalvelulainsäädäntö annettiin 5.4.2018, sen sisältölait ja maantielaki toukokuun puolivälissä
- Omassa prosessissaan mm. pelastuslait, ympäristöterveydenhuollon järjestäminen ja lomit

Kriittisiä asioita muun muassa:

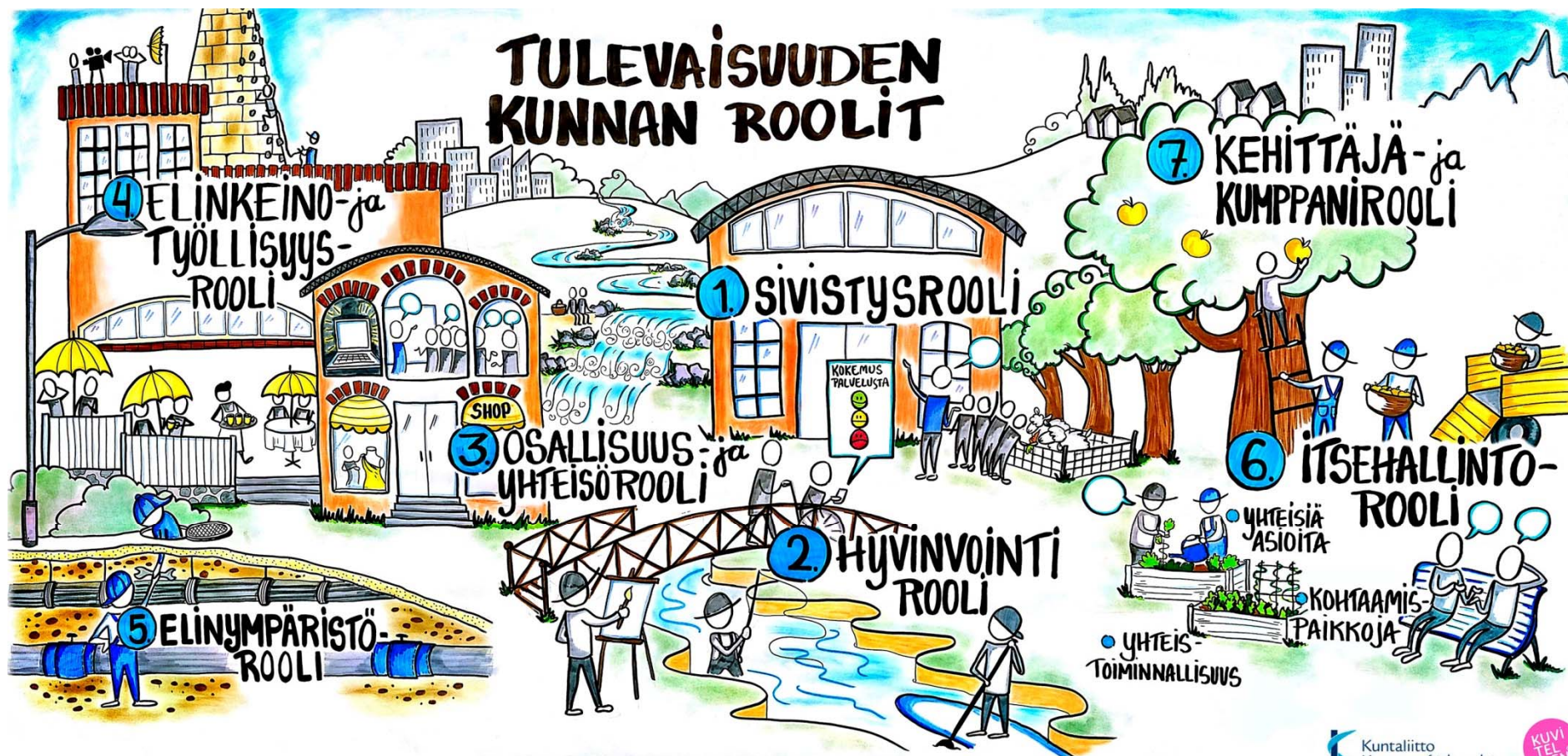
- Aikataululliset riskit
- EU-notifikaatioiden tarve?
- Omaisuusjärjestelyt; VM:n eduskunnalle antama PeV:n edellyttämä kompensatiosääntely on liian löysä
- Tukipalvelujen toteutus
- Kuntien takauskeskuslain muutos
- Maakuntien itsehallinto; valtion vahva ohjaus etenkin sote-palveluissa ja investoinneissa sekä rahoituksen riittävyys
- Valinnanvapauslainsäädännön muutosten riittävyys
- Kasvupalveluiden ns. allianssimallin sisältö käytännössä?

Yhdyspintapalvelut

1. Miten sovitaan yhteiset tavoitteet?
2. Miten järjestetään monitoimijaiset yhteistyösuhteet, vuorovaikutteiset yhteistoimintakäytännöt ja toimintatavat?
3. Lain tulkinta ja soveltaminen?
4. Minkälaisia sopimuksia tarvitaan?

TULEVAISUUDEN KUNNAN ROOLIT

Kuntapäättäjien arviot kysymyksestä ”Kun ajattelet, mitä kunnalliset päättäjät voivat tehdä kunnan elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin parantamiseksi, miten tärkeinä näet seuraavat toimenpiteet?”

Osuus (%)
vastaajista, joka
on maininnut
toimenpiteen 7
tärkeimmän
toimenpiteen
joukossa.

ARTTU2-
tutkimuskunnat,
kevät 2017. (N=981).

ARTTU2
Tutkimusohjelma Forskningsprogrammet

Kuntaliitto
Kommunförbundet

Onnistuva Suomi tehdään lähellä
Finlands framgång skapas lokalt

Lähde: [Siv Sandberg: Kuntapäättäjien näkemykset haasteista ja toimenpiteistä valtuustokaudella 2017-2021. Uutta ARTTU2-ohjelmasta nro 2/2018. Suomen Kuntaliitto. Helsinki.](#)

Kuntien ja maakuntien edunvalvonta ja palvelut tulevaisuudessa?

- Kuntaliiton valtuuston asettama tavoite on kuntien ja maakuntien yhteinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö, kuten Ruotsissa ja Norjassa
- Yhteiseen järjestöön liittyy monia herkkyyksiä koskien mm.
 - » jäsenten yhteisiä tavoitteita sekä tarpeita edunvalvonnassa, palveluissa ja kehittämisessä
 - » potentiaalisia intressiristiriitoja ja niiden ratkaisumalleja
 - » maakuntien itsehallinnon ”riittävyttä” ja suhdetta valtioon
 - » kuntakentän ja maakuntakentän sisäistä ristivetoa (C21 / R5)
 - » rahaa ja valtaa
- Kuntien ja maakuntien erilaisuus, erilaistuvat tarpeet sekä resurssit heijastuvat palautteessa
- Yleinen palaute tukee yhteisen järjestön rakentamista, mutta epäileviä näkemyksiä tulee kaikista kuntaryhmistä

Kuntien ja maakuntien tehtävät ja yhdyspinnat

Muutosjohtamisen tuki

Maakuntien rahoitus 20xx→ ?

- Riittääkö maakunnan rahoitus palveluiden järjestämiseen?
- Onko 3 mrd. säästötavoite realistinen?
- Riittääkö kassassa rahaa laskujen maksuun?
- Onko investointien rahoitusmalli toimiva?
- Onko maakuntavero aidon itsehallinnon edellytys?

*Lue lisää Kuntaliiton Rafo-julkaisusta
"Kuntatalous kohti 2020-lukua"*

7 teemaa jotka pitää ratkaista kunnassa maakunta- ja sote-uudistuksen yhteydessä

1

Kunnan tehtävät ja palvelut:
Mitä ne ovat ja miten niitä
kehitetään?

2

Demokratia:
Miten kuntalaisten osallisuutta
edistetään?

3

Johtaminen:
Miten kunnan johtamista, sen rakenteita ja
työkaluja kehitetään?

Toimintatavat:

Miten kehitetään kumppanuuksia ja
yhteistyörakenteita? Miten hyödynnetään
digitalisaatiota ja kokeiluja?

4

5

Kuntakonsernin talous:
Mikä on kunnan talouden tila?
Miten rahoitus järjestetään?

6

Omaisuus, tilat, tontit:
Toimitilat, tukipalvelut ja sopimukset

7

Henkilöstö:
kuka jatkaa ja kuka siirtyy, millaista
osaamista tarvitaan nyt ja
tulevaisuudessa?

Kuntaliiton muutostuki

- Asiakaslähtöistä vuorovaikutusta, kuntien ja maakuntien tarpeiden tunnistamista
- Palautteen huomioimista toiminnan kehittämisessä
- Kuntien ja maakuntien tarpeisiin räätälöityjä palveluja:
 - » Suoraa, henkilökohtaista neuvontaa
 - » Työkaluja, oppaita, ohjeita
 - » Verkostoyhteistyötä ja koulutusta
 - » Ajankohtaista tilanne- ja tutkimustietoa
 - » Kuntien ja maakuntien tavoitteita tukevaa edunvalvontaa ja viestintää
- Palvelujen priorisointia ajassa, oikea-aikaisuutta ja nopeaa reagointia
- Käytännönläheistä, hyvin saavutettavaa ja konkreettista tukea, joka soveltuu kunnan ja maakunnan arkityöhön
- Laaja asiantuntijaverkosto kuntien ja maakuntien tukena

Uuden vaalikauden isoja kysymyksiä

Uuden kunnan rooli
ja kuntien
erilaistuminen,
kaupungistuminen ja
kansainvälistyminen?

Kuntien edellytykset
rakentaa kestäviä ja
elinvoimaisia
yhdyskuntia sekä
hyvää
elinympäristöä?

Kuntien,
maakuntien ja
valtion roolit sekä
toimivat
yhdyspinnat?

Kuntatalouden
kestävyys ja
liikkumavara?

Sivistyskunnan
toimintaedellytykset ja
mm. maksuton
varhaiskasvatus sekä
oppivelvollisuuden
laajentaminen?

Digitalisaation ja
tiedolla johtamisen
mahdollisuudet?

Kiitos!

maakuntatilaisuus
landskapsbesok

Materiaalit: www.kuntaliitto.fi/maakuntatilaisuudet